

BULETINUL STOP VIOLENȚĂ

CENTRUL DE DREPT AL FEMEILOR

Cuprins:

Proiecte comunitare ce contribuie la integrarea refugiaților în localitățile gazdă	2
Bibliotecile – un spațiu sigur pentru comunitate în timpul crizei refugiaților	3
Suport psihologic și informare juridică oferite refugiaților din comunitate	4
Rezultatele Programului de granturi mici IMPULS. Provocări și succese	6
SOCIAL HUB – platforma tinerilor implicați!	8
Proiectele CARE asigură coeziunea social și economică	9
Campania „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”	11
Atelier de instruire, schimb de experiență și dezvoltare a capacităților profesionale	13
Aproximativ 2000 de persoane din Ucraina au fost integrate în comunitățile gazdă din Moldova	14
Abilitarea economică a femeilor – calea spre o viață trăită în demnitate	15
Conferința Internațională în domeniul prevenirii și combaterii violenței față de fete și femei și violenței în familie, la cea de-a doua ediție	18
Atelier de bune practici pentru a asigura un răspuns coordonat pentru a preveni cazurile de femicid	19
Stiri pe scurt	20

Proiecte comunitare ce contribuie la integrarea refugiaților în localitățile gazdă

22 de inițiative locale finanțate și implementate prin intermediul proiectului „Oameni implicați. Comunități solide.” au adus împreună băștinași și refugiați ce s-au implicat în crearea unei comunități mai primitoare.

Grupurile de inițiativă locală susținute de administrația publică locală au identificat nevoile sătenilor și ale refugiaților, au creat împreună un plan de activitate și au pornit la drum. În peste 10 raioane au fost amenajate și echipate terenuri pentru practicarea sportului, au fost dotate spații de creație pentru copii și tineri, au fost dotate săli de sport și amenajată o parcare pentru biciclete, cumpărate mese de joc dame/șah.

Localnicii și refugiații stabiliți în raioane precum Ștefena Vodă, Orhei, Drochia, Strășeni, Dondușeni, Ungheni, Ocnița, Soroca, Florești, Bălți, Anenii

Noi și Cahul, vor avea posibilitatea să-și petreacă timpul liber activ și să interacționeze într-un spațiu sigur.

Comunitățile ce au primit granturile pentru realizarea inițiativelor locale au fost identificate cu ajutorul echipelor mobile multidisciplinare ce acordă suport juridic, psihologic și social, începând cu aprilie 2022, ca parte a proiectului „Oameni implicați. Comunități solide.” Mii de familii de refugiați au primit suport informațional cu privire la asistența financiară destinată refugiaților și gazdelor, obținerea statutului de refugiat, perfectarea actelor de identitate, integrarea copiilor în

instituțiile de învățământ, programare la medici specialiști.

Proiectul este implementat de Centrul de Drept al Femeilor cu suportul financiar al OXFAM în contextul crizei refugiaților, în perioada aprilie 2022 – aprilie 2023.

Bibliotecile – un spațiu sigur pentru comunitate în timpul crizei refugiaților

Bibliotecile din Moldova au fost amenajate cu spații sigure pentru femeile și copiii refugiați și cei din localitățile gazdă. Copii, adolescenți, dar și adulți au parte de activități interactive, ateliere de desen, croșetat și artă decorativă desfășurate în cadrul proiectului „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților”.

■ **La Biblioteca publică raională „Alexandru Donici” din Orhei** mai multe femei din localitate, dar și refugiate, au învățat cum să picteze pe sticlă. Tot aici, refugiații învață limba română. Lecțiile sunt predate de voluntara Ala Lupu, o profesoară cu o vastă experiență pedagogică. Refugiatele au învățat primele cuvinte în limba română pentru a putea discuta cu băștinașii pe subiecte de zi cu zi.

■ **La Biblioteca publică din satul Palanca, raionul Ștefan Vodă** vizitatorii au avut posibilitatea să picteze toamna, anotimp plin de strălucire, bogăție și culoare. Lucrările tinerilor pictori au fost prezentate la o expoziție de pictură în bibliotecă.

■ **Biblioteca pentru Copii „Grigore Vieru” din Cahul** s-a transformat pentru câteva zile într-o adevărată cușmă a lui Guguță. Acolo tinerii cititori din localitate, dar și cei veniți din Ucraina,

au citit din amintirile lui Guguță și au confecționat o cușmă în care să încălzească toată lumea.

■ **Biblioteca publică raională „Mihai Eminescu” din Fălești** s-a transformat într-un spațiu de creativitate pentru copiii de la liceele din oraș, dar și semenii lor refugiați din Ucraina. În cadrul activităților copiii se exprimă în forme și culori și nu au nevoie de traducători.

■ Femeile din clubul „Pasiune” de la **Biblioteca publică raională „Iulian Filip” din Drochia** sunt mereu în căuta-

rea unor modele de broderie care să le inspire. Ele fac schimb de experiență în cadrul ședințelor de lucru în comun unde se întâlnesc și pentru meditații în grup.

■ **Biblioteca Municipală „B.P. Hașdeu” din Chișinău** a invitat tinerii chișinăuieni și semenii lor refugiați din Ucraina la o discuție-dezbateră despre depășirea limitelor, în baza cărții „Pescărușul Jonathan Livingston”, de Richard Bach. Participanții la discuții au învățat ce este o parabolă a transformării individuale și cum poate fi depășită frica personală.

■ **Biblioteca publică raională „Dimitrie Cantemir” din Ungheni** a organizat atelierul de terapie prin artă - „Family time”. Cei mai impresionați de rezultatele muncii lor au fost copiii care s-au întrecut la creat figurine din hârtie.

■ **La Biblioteca publică raională „Mihai Eminescu” din Fălești** a fost creat Clubul Femeilor Inteligente „Literatura pe tocuri”. Din cadrul acestuia fac parte femeile refugiate și din comunitate. Femeile își propun că să promoveze lectură prin discuții despre cărțile ce le-au impresionat. Ședințele clubului au loc duminică și sunt deschise pentru toți cititorii din raion.

Activități asemănătoare au avut loc în cadrul tuturor bibliotecilor partenere ale proiectului „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților” implementat de CDF împreună cu ABRM și cu suportul IRC.

Suport psihologic și informare juridică oferite refugiatelor din comunitate

Zeci de femei refugiate și din localitățile gazdă au beneficiat de consiliere psihologică la bibliotecile care acordă sprijin femeilor în cadrul proiectului „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților”.

Participantele la sesiunile în grup și-au povestit istoriile dramatice prin care au trecut de când a început războiul în Ucraina, dar și experiențele trăite în Republica Moldova. Ele au vorbit despre dificultățile și stresul cu care se confruntă împreună cu copii, dar și relațiile cu gazdele din diferite instituții unde beneficiază de ajutor. Pe de altă parte, localnicele, impresionate de istoriile refugiatelor, și-au arătat disponibilitatea să intervină pentru a le ajuta.

Asistența psihologică a fost acordată în parteneriat cu Institutul pentru Fa-

milie și Inițiative Sociale. Specialiștii IFIS au creat un cadru securizat pentru dialog unde beneficiarele și-au dezvoltat abilitățile de adaptare și integrare în societate. Cazurile mai complexe au primit sprijin pentru continuarea terapiei individuale în cadrul serviciilor specializate destinate celor care solicită asistență psihologică.

„Unele persoane au reușit să capete un nivel înalt de reziliență, și-au găsit un serviciu și doresc să comunice cu persoane aflate în aceeași situație. Există și persoane care se descurcă greu din punct de vedere financiar și emoțional. Acestea au nevoie de suport pentru a găsi resurse interne ca să poată depăși perioadele mai dificile prin care trec”, a menționat psihologa Natalia Toma.

Femei refugiate și din comunități locale au fost instruite în cadrul bibliotecilor publice cum să prevină și să combată violența în bază de gen și traficul de persoane.

„Scopul acestor instruirii este de a le vorbi participantelor despre violență în bază de gen și trafic de persoane și cum să se protejeze în astfel de situații”, a menționat Daniela Josanu, coordonatoare în cadrul CDF și una dintre formatoare.

Participantele au făcut schimb de experiență, iar avocata Arina Țurcan-Donțu le-a oferit refugiatelor sfaturi practice pentru situațiile descrise în cadrul activităților.

„Unele femei ajung victime nu neapărat din necunoaștere, dar pentru că nu au avut destul curaj și au permis să fie umilite puțin câte puțin până când nu s-au mai putut salva”, a spus una dintre refugiate.

Suport psihologic și informare juridică oferite refugiatelor din comunitate

O altă componentă a proiectului „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților” este de a instrui bibliotecarele din mai multe localități din țară privind modul de intervenție în caz de identificare a unor victime ale traficului de ființe umane din rândurile persoanelor refugiate.

În cadrul unui atelier de formare, participantele și-au dezvoltat competențele de la recunoaștere la raportare a cazurilor de trafic în funcție

de profilul victimelor și elementele de identificare a acestora. Bibliotecarele au discutat și despre modalitățile de a interveni în situațiile de risc pentru femeile refugiate.

Formatoarea atelierului, avocata Tatiana Catană este specializată de mai mulți ani în acordarea asistenței victimelor traficului de persoane. Ea le-a vorbit participantelor despre traficul pentru munca forțată, de organe, exploatare sexuală și de copii.

Bibliotecarele au aflat care sunt atribuțiile autorităților responsabile de prevenirea și combaterea traficului de ființe umane, precum și despre serviciile de asistență și protecție disponibile victimelor traficului de ființe umane.

Activitățile din cadrul proiectului „Bibliotecile aduc schimbarea în comunitate în timpul crizei refugiaților” implementat de CDF în parteneriat cu ABRM și cu suportul IRC sunt desfășurate în 10 biblioteci din 8 raioane ale țării.

Rezultatele Programului de granturi mici IMPULS. Provocări și succese

Prevenirea și combaterea violenței în bază de gen a ajuns la un alt nivel. În cadrul programului de granturi mici IMPULS au fost pregătiți 12 agenți ai schimbării care au identificat probleme, au elaborat și desfășurat activități în cadrul comunităților, pentru specialiști, dar și victime ale violenței în bază de gen.

Agenții schimbării au fost susținuți de Ambasada Suediei în Chișinău prin intermediul Centrului de Drept al Femeilor în perioada 2020-2022. Anterior aceștia au beneficiat de instruire în cadrul Programului Internațional de Instruire Avansată „Prevenirea și răspunsul la violența în bază de gen: Consolidarea agenților schimbării”, adresat profesioniștilor din Albania, Kosovo, Muntenegru, Republica Moldova și Ucraina. Republica Moldova participă la acest program din anul 2018, iar printre absolvenți se numără procurori, polițiști, medici legiști, reprezentanți ai autorităților centrale și ai societății civile.

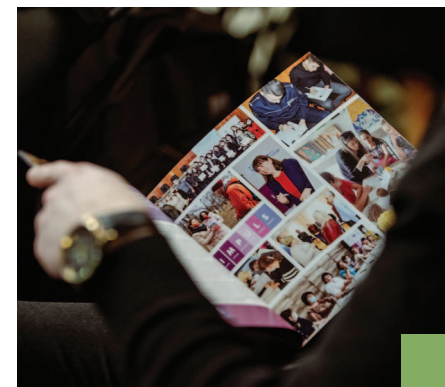
Timp de trei ani, agenții schimbării au organizat în cadrul a 17 proiecte mai multe instruiți și platforme de schimb de experiență în combaterea violenței în bază de gen. Printre beneficiari se numără polițiști, psihologi, medici, asistenți sociali, anchetatori, studenți, funcționari și victime ale violenței în bază de gen. În total au fost peste o mie de persoane din diferite comunități din toată țara.

Mariana Buruiană, directoare executivă a CDF, a declarat că violența în bază de gen este o consecință a inegalității și o încălcare gravă a drepturilor fundamentale ale femeilor.

„Cu ajutorul agenților schimbării, prin atitudinea, capacitățile și abilitățile lor, am impulsionat mai mul-

te inițiative, procese și sisteme pentru asigurarea unui prezent și viitor demn și sigur pentru fete și femei. Un viitor fără inegalități și violență”, a adăugat directoarea CDF.

Katarina Fried, Ambasadoarea Suediei în Republica Moldova, a apreciat activitatea agenților schimbării pentru noua perspectivă pe care o oferă colegilor de muncă, dar și comunităților din care fac parte. Potrivit ei, cunoștințele și instru-

Rezultatele Programului de granturi mici IMPULS. Provocări și succese

mente pe care le dețin vor fi foarte importante la masa de dialog pentru a face societatea mai sigură pentru fiecare membru al ei.

„Avem nevoie de o mai mare conștientizare, de o mai mare responsabilizare individuală și colectivă pentru a pune capăt violenței. Ideea noastră comună este de a împuternici cât mai multe persoane pentru obținerea unor rezultate uimitoare, iar agenții schimbării prin ambiția și determinarea lor pot crea o lume mai bună”, a menționat ambasadoarea Katarina Fied.

Majoritatea proiectelor desfășurate de agenții schimbării s-au focusat pe identificarea problemelor care provoacă violența în bază de gen și găsirea soluțiilor pentru combaterea lor. Timp de trei ani, pe durata proiectelor IMPULS,

zeci de psihologi, asistenți sociali manageri de caz și psihoterapeuți au avut parte de instruirii cum să identifice și să intervină în diferite cazuri de abuz.

Printre agenții schimbării au fost mai mulți reprezentanți ai forțelor de ordine. Aceștia au abordat probleme ce țin de pregătirea colegilor pentru prevenirea și intervenția în cazurile de violență în bază de gen.

În paralel cu instruirile pentru specialiști, au avut loc și o serie de ateliere, cluburi și alte activități pentru beneficiarii finali ai proiectelor. Zeci de victime ale violenței în bază de gen au discutat despre efectele violenței, despre asigurarea independenței economice și apărarea drepturilor și susținerea femeilor supuse violenței de orice fel.

SOCIAL HUB – platforma tinerilor implicați!

S-a încheiat și ediția din 2022 a Platformei pentru tineri Social Hub. Am celebrat împreună reușitele lor, am împărtășit din lecțiile învățate și ne-am bucurat pentru fiecare proiect dus la bun sfârșit.

Pentru unii tineri, activitățile realizate în cadrul Platformei Social Hub, au fost primele de acest gen. Concluziile împărtășite de acești tineri sunt adevărate lecții de viață.

- am simțit cât de important este să lucrezi în comunitate, să fii parte a unei echipe
- am fost surprinsă să primesc ajutor de la oamenii de la care mă așteptam cel mai puțin
- de multe ori m-am întrebat de ce m-am implicat, îmi părea atât de greu, dar au început să apară rezultatele efortului, am văzut cum crește receptivitatea elevilor și am uitat de tot ce a fost mai greu
- îmi făceam griji că nu vor veni tineri, dar m-a surprins să văd participanți de la diferite universități, tineri dornici să discute și să fie parte a activităților
- copii erau atât de entuziasmați de cele trăite încât mă întrebau dacă voi mai organiza astfel de activități

- mi-a plăcut mult să lucrez cu tineri extrem de creativi și m-a întristat să văd cum unii renunță doar pentru că nu au suficientă încredere în propriile forțe

Cu bucurie vă spunem că o să mai auziți ce acești tineri frumoși. Ei sunt mesagerii și promotorii egalității de gen și ai toleranței zero față de fenomenul violenței în familie.

Cu recunoștință venim și pentru mentorii Corina Erhan, Elena Lupan și formatorii Sergiu Toma, Turcan Arina și Daniela Josanu ce au fost alături de acești tineri. Este atât de important să susținem entuziasmul lor și să inspire și ei la rândul lor alți tineri.

Socila Hub este o inițiativă implementată de Centrul de Drept al Femeilor cu susținerea financiară a Suediei.

Proiectele CARE asigură coeziunea socială și economică

La finele anului 2022 Centrul de Drept al Femeilor a organizat un *atelier de instruire pentru membrii și membrele administrației publice locale care implementează inițiative comunitare în gestionarea crizei refugiaților din Ucraina*. Proiectul implementat cu suportul Care International și Sera România ține să sprijine răspunsul de urgență beneficiarilor de asistență umanitară prin implementarea a cinci inițiative comunitare ce ar asigura coeziunea socială și economică.

Subiectele abordate țin de identificarea persoanelor care nu posedă acte juridice, obținerea codului personal, perfectarea actelor de căsătorie, deces, naștere și desfacerea căsătoriilor, interpelarea autorităților publice centrale de specialitate și cele locale, managementul cazului din perspectiva asistenței psihologice, scrierea inițiativelor comunitare, referirea la servicii specializate și integrate.

În cadrul proiectului „Emergency response for Ukraine crisis” - cinci biblioteci și-au deschis larg ușile pentru per-

soanele refugiate din Ucraina, femei, bărbați, fete și băieți pentru a avea acces la informații utile și servicii necesare într-un spațiu sigur și prietenos.

Cele 5 biblioteci din diferite regiuni ale Republicii Moldova și cele 10 bibliotecare au organizat activități de informare, ghidare, orientare, referire, activități de recreere și de incluziune socială pentru a accelera procesul de recuperare a refugiaților și integrarea lor în societate.

Punctele focale din cadrul bibliotecilor au fost instruite în domeniul

Proiectele CARE asigură coeziunea socială și economică

asistenței umanitare, managementul cazului, drepturilor omului, prevenirea și combaterea traficului de ființe umane și migrației ilegale, accesul la servicii psihologice și juridice, accesul la informații privind documentarea persoanelor beneficiare de asistență umanitară, comunicarea în situații de criză și combaterea cazurilor de violență și violență bazată pe gen.

Proiectul oferă o platformă de formare a unei rețele la nivel local pentru fortificarea răspunsului coordonat la criza refugiaților.

În cadrul proiectului au fost oferite 109 seturi igienice pentru familiile refugiate, însoțite de copii și tineri în

baza necesităților acestora, printre care kit-uri igienice, produse alimentare, mâncare pentru copii sugari, activități educaționale, culturale și recreative, repartizate în opt regiuni ale țării: Hîncești, Căușeni, Ștefan Vodă, Soroca, Anenii Noi, Șoldănești și Ialoveni.

Pe durata activităților de proiect, cinci inițiative comunitare au fost elaborate și vor fi implementate începând cu anul 2023 pentru a asigura o sinergie dintre administrația publică locală, populația din comunitate și persoanele refugiate, asigurându-le un climat de siguranță și protecție.

Proiect finanțat de CARE prin Fundația SERA România, CARE Franța și FONPC.

Campania „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen ”

În perioada 25 noiembrie-10 decembrie, tradițional sunt organizate activități de sensibilizare și informare a publicului larg cu privire la amploarea fenomenului de violență în familie și promovarea unor altfel de modele de comportament și gândire. Anul acesta, pentru prima dată a fost organizat și un eveniment de colectare de fonduri ce vine să susțină abilitarea economică a femeilor ce au trecut prin violență în familie.

EVENTIMENUL DE COLECTARE DE FONDURI – „ÎMPREUNĂ SCHIMBĂM VIEȚI!”

În 2022 Centrul de Drept al Femeilor a organizat primul eveniment de colectare de fonduri prin licitație - „Împreună Schimbăm Vieți”. Au fost licitate 5 lucrări handmade, ce au fost realizate de către

20 de femei supraviețuitoare ale violenței în familie, în cadrul unor ateliere de art-terapie, susținute anul trecut de UN Women Moldova.

Ne-a adus împreună un scop nobil, cel de a schimba viața femeilor ce au trecut prin experiența violenței în familie. Cu acest gând au pășit pragul Muzeului Național de Istorie și invitații noștri.

Cele 5 tablouri propuse spre licitație au acum noi proprietari. Mesajele acestor minunate creații vor bucura ochiului și vor încălzi sufletul celor care le vor avea în preajmă.

Noi, urmează să facem totalurile și să ne continuăm munca așa cum am promis, cu dedicație și transparent. **Sursele financiare colectate cu ocazia organizării acestui eveniment vor fi direcționate spre abilitarea economică a altor femei, beneficiare ale Centrului de Drept al Femeilor.**

Suntem recunoscătoare tuturor participanților la eveniment, care au fost alături de noi, care au participat la licitație, care au cumpărat minunățiile de produse handmade expuse de beneficiarele centrului sau au contribuit cu o donație pentru cauza evenimentului.

Mulțumim doamnei Prim-ministru, Natalia Gavrilă, care a reiterat susținerea și importanța acțiunilor de prevenire și combatere a violenței în familie pentru ca femeile și fetele să beneficieze de protecție deplină și servicii calitative din partea statului.

Mulțumim Karin Borovic, Șefa Secției cooperare pentru dezvoltare din cadrul Ambasadei Suediei, dnei Dominika Stojanoska, Reprezentanta UNWomen Moldova și Angelinei Zaporojan, fondatoarea CDF, pentru totul suportul oferit de-a lungul anilor.

Mulțumim beneficiarelor noastre care au acceptat provocarea și au creat magie. Lucrările lor ne-au amintit cât de aproape sunt sărbătorile de iarnă.

Mulțumim finanțatorilor care au făcut posibil acest eveniment, Ambasada Suediei și Fundația OAK, precum și partenerilor - Vinăria Asconi, Molinari și Muzeul Național de Istorie.

Campania „16 zile de activism împotriva violenței în bază de gen”

INFORMARE

Pe rutele de troleibuz și autobuz din municipiul Chișinău, în trenuri și la gările auto Nord, Centru și Sud, călătorii au primit broșuri ce conțin informație utilă cu privire la fenomenul violenței în familie și pașii ce trebuie făcuți pentru a solicita ajutor specializat.

Sesiunile de instruire pentru pro-fesioniștii din domeniu au contribuit la actualizarea cunoștințelor de prevenire și intervenție în astfel de cazuri, punând accent pe interesul și siguranța victimei și a copiilor acesteia.

ALTFEL DE MODELE. ALTFEL DE DISCURSURI.

Șase discursuri motivaționale au fost urmărite în cadrul celei de-a doua ediții a evenimentului „Altfel de modele. Altfel de discursuri.”. Genericul din acest an – **Oameni pentru Oameni** - s-a axat pe importanța solidarității și susținerii reciproce în perioade dificile din viață. Vorbitori din diverse domenii, precum justiție, medicină, psihologie și antreprenariat și-au povestit experiențele pentru a sensibiliza opinia publică și a promova mesajul de zero toleranță față de violența în bază de gen. Discursurile au fost promovate în mediul online și au fost urmărite de aproximativ de 16.000 de persoane.

- **Psihologul Alexandru Donos** a dat startul ediției cu un îndemn către publicul larg de a prinde la curaj și de a solicita ajutor specializat atunci când stările emoționale îl depășesc.
- **Judecătoarea Maria Frunze** a pus accent pe rolul crucial al sistemului de justiție în răspunsul statului la cazurile de violență în familie și pe necesitatea de a investi în educație, pentru a diminua toleranța societății față de acest fenomen.
- **Tânărul activ din nordul țării, Stas Cebotari**, a venit cu un discurs motivațional despre cum i-a reușit să pună în vizor problema egalității de gen în comunitatea sa și de ce este important să fie eliminate stereotipurile și schimbate viziunile în privința egalității încă din rândurile tinerilor.
- **Secretara de stat a Ministerului Justiției, Nadia Burciu**, este implicată de mai bine de 15 ani în inițiative care di-

rect sau indirect au menirea să susțină fetele și femeile pentru o viață în siguranță și libertate. Experta a povestit într-un discurs ALTFEL despre cum transformarea socială începe de la propria persoană.

- **Medica legistă, Natalia Toporeț**, de mică copilă era interesată în organismul uman. Peste ani a devenit expertă într-un domeniu unde nu rezistă orici-

ne. Zilnic, cel puțin zece femei sunt examinate de medicul legist, dintre care opt sunt victime ale violenței în familie. Dintre acestea opt, patru ar putea povesti despre cel puțin un eveniment de abuz sexual din partea partenerului de viață.

- **Administratoarea Incubatorului de afaceri de la Ștefan Vodă, Adelina Barbăneagră** a muncit mai mulți ani peste hotare în Elveția, Olanda, America, dar a decis să revină acasă și să facă o schimbare. Astfel, a ajuns în echipa Incubatorului de Afaceri din Ștefan Vodă. Adelina a demonstrat că succesul unei afaceri nu depinde de gen, ci de abilități. În discursul ei ne-a povestit despre provocările cu care s-a confruntat, responsabilitățile sale, dar și cum reușește să aibă succes.

Atelier de instruire, schimb de experiență și dezvoltare a capacităților profesionale

La finele anului 2022, psihologi, reprezentanți ai direcțiilor de educație și asistență socială din raioanele Ungheni, Ștefan Vodă, Căușeni și municipiul Chișinău, au participat la o serie de ateliere de bune practici cum să ofere sprijin psihosocial grupurilor țintă din centrele de refugiați, școlilor, instituțiilor sociale. Totodată și-au consolidat capacitățile de a răspunde eficient la nevoile tuturor beneficiarilor de servicii din domeniul asistenței sociale și educație.

Prin intermediul exercițiilor practice și activităților creative de grup, participantele au acumulat cunoștințe utile în interpretarea conceptului „stării de bine”; regulile de bază în cunoașterea reciprocă și a așteptărilor beneficiarilor; nevoilor umane și relevanța acestora, în contextul refugiaților; evenimentele traumatiche și reacțiile de stres; impactul strămutării forțate asupra sănătății mintale.

Managerul de Proiect GIZ, Mircea Ursu, a subliniat, în cadrul atelierului, importanța îmbunătățirii coe-

ziunii sociale și a reconfirmat disponibilitatea Agenției de Cooperare Internațională a Germaniei de a susține comunitățile-gazdă din Republica Moldova ca răspuns la criza refugiaților din Ucraina.

În calitate de **trainer a fost, Stefanie Gaumert, expert internațional/consilier pentru sprijin psihosocial** în consolidarea păcii și strămutarea forțată.

Trainerul a efectuat vizite de evaluare a necesităților autorităților locale în raioanele Ungheni, Căușeni și Ștefan Vodă, pentru a cunoaște

nevoile și resursele disponibile pentru criza refugiaților, relațiile sociale ale refugiaților cu localnicii, serviciile de sprijin de susținere și protecție ce sunt în vigoare.

Expertul internațional a apreciat comunicarea deschisă a participanților la atelier și a menționat că, evenimentul organizat este parte a procesului de sprijin psihosocial pentru specialiștii din domeniul asistenței sociale și educație, precum și ai altor specialiști relevanți și și-a exprimat disponibilitatea de a oferi suport în continuare în

consolidarea capacităților prestatorilor de servicii publice.

Atelierul de consolidare a capacităților prestatorilor de servicii publice și anume a celor din domeniul asistenței sociale, educație, a fost organizat de Centrul de Drept al Femeilor în cadrul proiectului „Suport comunităților moldovenești în găzduirea refugiaților ucraineni”, implementat de Agenția de Cooperare Internațională a Germaniei cu suportul Ministerului Federal German pentru Cooperare Economică și Dezvoltare (BMZ).

Aproximativ 2000 de persoane din Ucraina au fost integrate în comunitățile gazdă din Moldova

Războiul declanșat de Rusia în Ucraina a creat o criză umanitară fără precedent. Pentru a fi de ajutor, organizațiile nonguvernamentale, inclusiv cele pentru femei, pe lângă munca zilnică pe care o fac, și-au orientat resursele pentru a susține femeile refugiate și copiii lor ajunși la noi în țară.

În acest sens, în perioada mai-decembrie 2022, CDF în parteneriat cu Coaliția Națională „Viața fără Violență” a implementat proiectul „Construirea păcii prin reziliența femeilor, organizațiilor și a comunităților” cu scopul de a integra persoanele din Ucraina în comunitățile gazdă. Proiectul a fost susținut de UN Women și finanțat de Fondul Femeilor pentru Pace și Asistență Umanitară.

12 organizații din mai multe regiuni ale Moldovei, au fost beneficiare ale granturilor oferite în cadrul proiectului și și-au implementat propriile activități. Proiectul s-a încheiat la fi-

nele anului trecut cu rezultate bune, organizațiile grantiste au reușit să implice, în total, 1927 de persoane, majoritatea refugiați din Ucraina. **Dintre acestea: 1392 femei, 420 copii, 247 fete și 173 baieti, 115 bărbați.**

Fiecare organizație și-a depășit așteptările acestui proiect, au fost organizate zeci de activități precum: sesiuni de meditație, sesiuni de ceramică pentru copii și femei, excursii în locurile pitorești, activități gastronomice, festivaluri, șezători cu femeile, s-a oferit consiliere psihologică, cursuri de croșetat, academii pentru mămici,

cluburi de lectură, cursuri de croitorie, s-au oferit granturi pentru câteva femei pentru a-și continua afacerile și multe altele. Prin acest proiect au fost susținute femeile și copiii lor din Ucraina să se detașeze de tragedia de acasă, li s-a oferit un spațiu sigur, susținere morală și căldură omenească, spun mai multe beneficiare ale proiectului.

Abilitarea economică a femeilor – calea spre o viață trăită în demnitate

290 de femei supraviețuitoare din 5 raioane pilot au beneficiat de servicii de abilitare economică, 204 de supraviețuitoare au participat la ateliere de orientare vocațională, inclusiv sesiuni de orientare în afaceri, 86 de supraviețuitoare au beneficiat de orientare către angajare și de învățare peer-to-peer folosind metoda PLATO, 50 de femei au beneficiat de mentorat, iar 15 dintre ele au elaborat propriile planuri de afaceri, autoritățile naționale și locale au devenit parte a unei platforme de dialog pentru avansarea proceselor de abilitare economică și se implică activ în crearea instrumentelor de abilitare.

Aceste sunt doar câteva din reușitele proiectului de abilitare economică, lansat acum un an și jumătate și care a ajuns la etapa finală.

Dominika Stojanoska, Reprezentanta de țară, UN Women Moldova: „Trebuie să recunoaștem, una din cauzele perpetuării violenței în familie este dependența economică a femeilor ce trec prin experiența abuzului. De multe ori, nu au o ieșire pentru că lipsește independența financiară. Un aspect

extrem de important, în momentul în care proiectăm programele de abilitare economică, este să avem coerență și să interconectăm instituțiile statului responsabile de a oferi suport și servicii corespunzătoare. Mă bucur să suntem la etapa în care am finalizat pilotarea acestui program, că putem lua în calcul, pentru următoarea etapă, necesitățile beneficiarelor, dar și ale sistemului, astfel încât ceea ce vom crea, să aibă un răspuns complex.”

Mariana Buruiană, Directoare Executivă, CDF: „Conturarea acestor programe de abilitare economică a fost un exercitiu de expertiză și un proces participativ, gândit strategic, pe termen lung. Pentru noi, în calitate de centru de zi, ce oferă suport direct beneficiarelor este important să reieșim din necesitățile lor, iar serviciile oferite să corespundă particularităților acestui grup de femei.”

La eveniment au fost prezente și beneficiare ale proiectului dar și reprezentante ale comunităților regionale de antreprenoare, care au împărtășit din experiența proprie despre dificultățile întâmpinate în procesul de abilitare economică.

„Am trecut prin toate cercurile iadului - așa mă simțeam în perioada respectivă. Înțelegeam că nu aveam suficiente

surse financiare pentru a merge mai departe pe cont propriu. Nu aveam bani ca să achit serviciile unui avocat, atunci când am inițiat divorțul. Și asta m-a determinat să inițiez o afacere. Am beneficiat de serviciile unui Incubator de afaceri și am lansat un centru educational în care ofer ore de engleză. Asta mi-a permis să aduc mai multă stabilitate în viața mea, dar și să ajut alte fete și femei care îmi cer sfatul.”

Abilitarea economică a femeilor – calea spre o viață trăită în demnitate

DOMENII ACOPERITE DE PROIECTUL DE ABILITARE ECONOMICĂ

■ Armonizarea cooperării între instituțiile abilitate

Un pas important în procesul de abilitare economică a supraviețuitoarelor violenței în familie este încadrarea în câmpul muncii și obținerea independenței financiare. În acest sens, a avut loc ședința de consultare a proiectului Mecanismului de referire a victimelor violenței în familie către subdiviziunile teritoriale pentru ocuparea forței de muncă. Specialiștii din cadrul structurilor specializate ale MMPS au discutat despre modul în care își pot consolida eforturile, ce algoritm vor urma în procesul de asistare. Sugestiile primite în cadrul ședinței de consultare vor contribui la îmbunătățirea celor 5 programe de abilitare economică dezvoltate în parteneriat cu autoritățile publice, prestatorii de servicii, și alte părți interesate în raioanele Soroca, Bălți, Hîncești, Telenești și Ștefan-Vodă.

■ Vizite de documentare la incubatoare de afaceri

Vizita la incubatorul de afaceri și discuțiile cu antreprenorii din această regiune inspiră tinerii să rămână acasă și să creadă în propriile idei de afaceri.

Grupul de tineri, beneficiari în cadrul proiectului de Abilitare economică, a avut posibilitatea să interacționeze cu reprezentanții Agenției Teritoriale de ocupare a Forței de Muncă și să facă cunoștință cu ofertele de angajare solicitate pe piața muncii. Totodată, ei au putut vedea și înțelege cum funcționează o afacere. La Incubatorul din Soroca, de exemplu, își desfășoară activitatea un antreprenor ce a deschis o sală pentru sport, altul care prestează servicii foto și printare 3D, al treilea a mers pe calea industriei ușoare, iar a patra antreprenoare a dat viață unui vis din copilărie și a deschis o patiserie.

Abilitarea economică a femeilor – calea spre o viață trăită în demnitate

■ Schimb de experiență cu profesioniști din România

O delegație de 30 de persoane, implicate activ în implementarea proiectului a întreprins o vizită de studiu de 3 zile la Iași. Echipa din Republica Moldova, formată din reprezentanți ai guvernului, administrațiilor publice locale, structurilor teritoriale de asistență socială, de ocupare a forței de muncă, primării, societate civilă și finanțatori, au vizitat Fundația Alături de Voi (ADV) Romania, unde a fost prezentată activitatea a trei întreprinderi sociale. De asemenea, colegii au vizitat două centre pentru victime ale violenței domestice, urmată de o

discuție în cadrul Consiliului Județean Iași unde a fost prezentată perspectiva locală și serviciile sociale și ocupaționale care pot fi accesate de victimele violenței.

Focusul este de a oferi un ciclu complet de sprijin prin angajare și suport în dezvoltarea afacerilor, consolidarea capacităților antreprenoriale, consiliere psihologică. Un aspect extrem de important fiind conlucrarea dintre ANAS și ANOFM și alte instituții relevante în a integra femeile supraviețuitoare în câmpul muncii.

Activitățile au fost organizate în contextul implementării Programului „Suport pentru co-crearea programelor de abilitare economică a femeilor supraviețuitoare a violenței în bază de gen” realizat de Centrul de Drept al Femeilor în parteneriat cu Ministerul Muncii și Protecției Sociale al RM cu susținerea UN Women Moldova și sprijinul financiar al Suediei.

Conferința Internațională în domeniul prevenirii și combaterii violenței față de fete și femei și violenței în familie, la cea de-a doua ediție

Autoritățile publice centrale, experți internaționali și reprezentanți ai societății civile au participat, la finele anului 2022, la cea de-a doua ediție a Conferinței Internaționale în domeniul prevenirii și combaterii violenței față de fete și femei și violenței în familie, unde au fost puse în discuții provocările și progresele specifice în procesul de implementare a Convenției de la Istanbul, necesitatea de a crea programe de abilitare economică pentru femei și promovarea egalității de gen.

Doina Gherman, deputată în Parlamentul Republicii Moldova, Președinta Comisiei Politice Externă: „În contextul oferirii statutului de țară candidată pentru aderarea la UE, implementarea Convenției de la Istanbul în Republica Moldova este prioritatea zero. Avem de votat un șir de proiecte de lege care au ajuns în parlament, dar sunt în proces legislativ. Chiar ieri am avut consultări publice pe proiectul de lege elaborat de către Ministerul Justiției, care vine să asigure drepturile și demnitatea femeilor în cazurile de

infracțiune sexuală și violență în familie.”

Marcel Spatar, fostul Ministru al Muncii și Protecției Sociale: „Hărțuirea domestică este un mediu în care foarte multe persoane, în special femei, trăiesc zi de zi. Încă suntem o societate patriarhală, iar subiectul egalității de gen încă este un subiect matriarhal. Trebuie să luptăm și pentru participarea bărbaților în aceste discuții, întrucât bărbații sunt încă o minoritate în discuțiile referitoare la egalitate de gen, rolul femeii în societate, abilitatea economică a femeilor, în special din categoriile social vulnerabile, combaterea violenței în bază de gen și a hărțuirii.”

În cadrul conferinței s-a discutat, de asemenea, despre vulnerabilitățile și puterea femeilor și cum diferite crize și sărăcia afectează femeile, despre

abilitarea economică ca unul din elementele cheie pentru dobândirea autonomiei.

Colega noastră, Tatiana Timotin, consilieră vocațională, a împărtășit, în cadrul conferinței, experiența pe care o are în procesul de abilitare a femeilor ce au trecut prin violență în familie.

«O importanță deosebită o are abordarea holistică a cazului. Pe lângă consiliere juridică, femeile au nevoie de su-

port psihologic și sesiuni de dezvoltare personală, în care își descoperă valorile, abilitățile, își stabilesc scopuri și planuri de realizare a ideilor de afaceri.”

Totodată, un panel a fost dedicat aspectelor practice și tendințe în răspunsul sistemului de justiție penală la cazurile de violență, care a avut drept vorbitori profesioniști din sistem: secretară de stat, avocat, procuror, polițist și judecător.

Atelier de bune practici pentru a asigura un răspuns coordonat pentru a preveni cazurile de femicid

Anual, în Moldova, aproximativ 40 de femei decedază în urma actelor de violență în familie. Pentru a preveni astfel de cazuri, pe lângă MAI, a fost creată Comisia de monitorizare și analiză a cazurilor de violență în familie soldate cu deces sau cu vătămare gravă a integrității corporale a victimelor.

Membrii Comisiei, împreună cu persoanele responsabile de colectarea și gestionarea datelor, au participat la un atelier de bune practici unde a fost discutat modul în care sistemul poate asigura un răspuns coordonat pentru a preveni cazurile de femicid, dar și pentru a promova un model de analiză al cazurilor în cadrul Comisiei. Ghidați de formatori cu zeci de ani experiență în domeniu, participanții au analizat:

- provocările și impedimentele întâmpinate în procesul de colectare eficientă a datelor
- particularitățile infracțiunilor de femicid
- evaluarea riscurilor de repetare a actelor de violență
- evaluarea riscurilor de letalitate
- rolul organului de urmărire penală în examinarea cazurilor de femicid.

Femicid este o formă gravă, extremă de manifestare a violenței față de femei și fete care se sfârșește cu decesul victimei. Cel mai frecvent, agresorii sunt partenerii intimi, membri ai familiei sau persoane care cunosc victima.

Acest eveniment a fost organizat de Centrul de Drept al Femeilor în parteneriat cu MAI și IGP în cadrul subcomponentei ce vizează susținerea activității Comisiei de monitorizare și analiză a cazurilor de violență în familie soldate cu deces sau cu vătămare gravă a integrității corporale a victimelor. Activitatea a fost organizată în cadrul Proiectului „Crearea unui Centru de Justiție Familială în Moldova”, finanțat de Departamentul de Stat al Statelor Unite ale Americii, Secția de Justiție Penală și Aplicare a Legii (INL).

STIRI PE SCURT ■ STIRI PE SCURT ■ STIRI PE SCURT

„Răspunsul organelor de aplicare a legii la cazurile de violență împotriva femeilor și fetelor: provocări și oportunități” a fost subiectul conferinței internaționale organizată în 2022 de Misiunea OSCE în Varșovia.

Mariana Buruiană, directoarea executivă a Centrului de Drept al Femeilor a participat la această întrunire pentru schimb de bune practici și identificarea abordărilor inovatoare din regiune și a fost una din vorbitoare în cadrul panelului de discuții. Panelul a reunit reprezentanți ai organelor de aplicare a legii, experți în prevenirea și combaterea VBG și reprezentanți ai societății civile.

Angajații Penitenciarului nr.7 - Rusca și-au consolidat cunoștințele cu privire la drepturile femeilor în detenție și nevoile lor speciale. Ei au participat la atelierul de instruire organizat de CDF în parteneriat cu ANP.

Alături de formatorii Sergiu Toma și Turcan Arina, angajații au discutat despre factorii ce determină vulnerabilitatea sporită a femeilor, despre specificul comportamentelor din detenție, despre relațiile de cooperare și conflict cu personalul, cu familia, relația dintre victimă și infractor.

Totodată, a fost abordat subiectul asigurării respectării drepturilor femeilor și fetelor aflate în detenție, precum și analiza Regulilor Națiunilor Unite pentru tratamentul femeilor private de libertate (Regulile de la Bangkok).

Atelierul de instruire face parte din proiectul „Sporirea accesului la justiție, asistență juridică și sprijin psihologic pentru femeile în detenție”. Scopul principal al proiectului este de a contribui la abilitarea femeilor din detenție prin cunoașterea și exercitarea drepturilor prevăzute de lege.

Proiectul este implementat de CDF în parteneriat cu ANP și cu suportul financiar al Suediei.

Parlamentul Republicii Moldova a aprobat în lectură finală proiectul de lege ce va spori siguranța, protecția și asistența victimelor violenței în familie și va înăspri pedepsele pentru agresori.

Proiectul de lege vine să alinieze cadrul legislativ național în domeniul prevenirii și combaterii violenței în familie la prevederile Convenției de la Istanbul. Noile prevederi vor obliga agresorii să urmeze programe orientate spre responsabilizarea și schimbarea comportamentului violent; va fi aplicat tratamentului medical forțat inculpatului, în cazul dependenței de alcool/droguri, confirmat prin aviz medical; faptele de violență în familie săvârșite de mai multe ori, într-o anumită perioadă de timp, vor fi pedepsite de la 4 la 6 ani.

La Praga s-a desfășurat cea de-a 24-a Conferință WAVE Network.

Colega noastră Eleonora Grosu, Coordonatoare de programe, a participat la o serie de ateliere de lucru ce au abordat subiectul importanței serviciilor specializate pentru femei, a consolidării rezilienței femeilor în perioade de criză și importanța planurilor de recuperare și reabilitare în situații de război, conflict și violență în bază de gen.

24th WAVE CONFERENCE

October 10 – 11, 2022
Prague, Czech Republic

„Conferința ne-a oferit posibilitatea de a avea un schimb de experiențe cu organizațiile membre WAVE din alte țări pentru a ne susține reciproc, a ne spori reziliența și consolida eforturile pentru a oferi în continuare servicii centrate pe victimă/supraviețuitoare, servicii ce sunt absolut necesare în susținerea drepturilor, siguranței și bunăstării femeilor și fetelor care au suferit de violență.”

Conferința a reunit organizații din peste 150 de țări ce militează pentru promovarea și protecția drepturilor femeilor.

Subofițeri(e) de poliție din cadrul subdiviziunilor MAI au participat la cursul de instruire dedicat celor mai bune practici de răspuns al poliției la cazurile de violență în familie.

Timp de cinci zile, participanții au fost implicați în activități interactive, discuții și dezbateri pe cazuri din practica de zi cu zi, pentru a consolida înțelegerea fenomenului, a dinamicii și formelor violenței în familie.

Alături de formatori, reprezentanții și reprezentantele forțelor de ordine au fost ghidați:

- cum să asigure un răspuns pro-activ, în procesul prevenirii fenome-

nului violenței în familie, identificării și contracarării faptelor de violență

- ce tipuri de servicii sunt necesare victimei violenței și care este procedura de referire
- cum se emite un Ordin de Restricție de Urgență
- care sunt tacticile cercetării infracțiunii și cine sunt actorii responsabili în a oferi un răspuns coordonat victimelor violenței în familie.

Instruirea a fost organizată de CDF în parteneriat cu CIPAL și susținerea financiară a Suediei.

Activitățile de handmade implică atât un proces de creație, cât și unul de reflecție, de trăire conștientă și analiza a emoțiilor și gândurilor. Este spațiul în care descoperi abilități necunoscute și puterea de creație ale mâinilor.

Beneficiarele CDF și copiii acestora au ocazia să se conecteze cu această lume și să dea viață unor lucrări cu adevărat unice.

”Începutul, de fiecare dată pare complicat, apoi treptat, fir cu fir, floarea cu floare, vedem cum prinde contur lucrarea noastră. Pe lângă faptul că învățăm să facem ceva util, sunt două ore de relaxare, deconectare de probleme și griji cotidiene.” - ne spune o participantă la master-class.

Sesiunile de handmade sunt ghidate de colegele Evelina Pîrău și Olga Matasari, pasionate de arta handmade-ului.

Activitatea a fost realizată de Centrul de Drept al Femeilor cu suportul Suediei.

La inițiativa Inspectoratului de Poliție Hîncești, Centrul de Drept al Femeilor a semnat un acord de colaborare. Prin acest parteneriat ne asumăm să realizăm activități de informare și instruire, să oferim suport reciproc în ceea ce privește asistența juridică primară și calificată femeilor victime ale violenței în familie și a violenței în bază de gen.

Momentul de semnare a acordului a fost urmat de o primă sesiune de instruire destinată celor mai bune practici de răspuns la cazurile de violență în familie și asigurarea unei cooperări intersectoriale eficiente pentru o mai bună soluționare a cazurilor. Participanții au revizuit scenarii ipotetice de cazuri de violență în familie și au prezentat strategiile lor de răspuns, urmate de discuții în grupul mare. Au discutat despre miturile, formele și specificul fenomenului de violență în familie. În baza

cazurilor analizate a fost elaborat un model de răspuns coordonat, luând în calcul siguranța victimei și a copiilor acesteia.

Atelierul de instruire a fost realizat cu suportul financiar al Suediei.

De Ziua Internațională a Drepturilor Omului, zi în care Centrul de Drept al Femeilor sărbătorește 13 ani de la înființare, am lansat împreună cu Inspectoratul General de Poliție și Serviciul național unic pentru apelurile de urgență 112, un nou serviciu digital: **APLICAȚIE MOBILĂ** pentru fete și femei. Aplicația va putea fi descărcată în telefoane și consultată ori de câte ori este nevoie. Ea conține toată informația necesară pentru o persoană ce trece prin violență în familie sau care vrea să înțeleagă dacă lucrurile care i se întâmplă sunt sau nu forme ale violenței.

Aplicația a fost gândită astfel încât toată informația să fie la îndemâna utilizatoarei și permite beneficiarei să apeleze direct la 112.

Din motive lesne de înțeles, nu vom da multe detalii despre felul în care poate fi accesată. Informația dată va putea fi aflată la numărul nostru de telefon și de la specialiștii responsabili în a oferi suport în cazurile de violență în familie și violență în bază de gen.

Mulțumim Suediei pentru încrederea și suportul oferit. Suntem cu un pas mai aproape de fetele și femeile din Moldova.

Cu siguranță, mulți dintre noi avem curiozitatea și ne întrebăm - oare ce se întâmplă într-o sală de judecată. Cum se desfășoară o ședință? Cum acționează avocatul sau procurorul sau judecătorul?

15 audienți ai INJ, candidați la funcția de procuror și judecător și 15 studenți de la Facultatea de Drept (USM) și Academia de Poliție „Ștefan cel Mare”, alături de două tinere talentate de la Academia de Muzică, Teatru și Arte Plastice au creat contextul unei cauze civile în care se examinează aplicarea măsurilor de protecție pentru victimele violenței în familie.

Tinerii s-au documentat, au studiat materialele cauzei și probatoriul existent, au gândit strategia de apărare și divizați în două tabere au simulat un proces de judecată.

A fost un exercițiu extrem de interesant și util, în care partea teoretică a fost frumos împletită cu cea practică, în care au fost implicați tineri de la diferite universități și academii, arătând un exemplu de conlucrare armonioasă între artă și sistemul de justiție.

Exercițiul a fost posibil datorită deschiderii și atitudinii pro-active a conducerii INJ și Facultății de Drept din cadrul USM și ghidarea întregului proces de către avocata CDF, Turcan Arina.

Centrul de Drept al Femeilor și Asociația Femeilor Antreprenoare din Moldova au semnat un acord de colaborare pentru a realiza în comun activități de prevenire și combatere a violenței în bază de gen și de abilitare economică a femeilor.

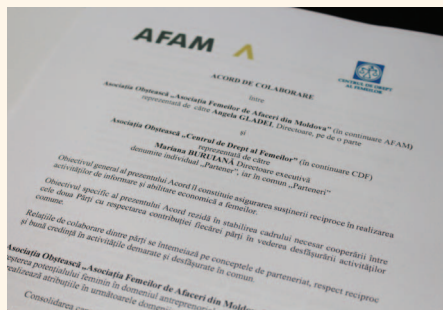
Direcțiile de colaborare se vor axa pe:

- schimb de experiență și transfer de cunoștințe
- organizarea de reuniuni și ședințe de lucru
- desfășurarea campaniilor publice de advocacy și lobbying
- elaborarea și diseminarea materialelor informative.

Inițiativa a avut loc în cadrul programului „Reducerea barierelor în calea abilitării economice a femeilor

lor” al Consorțiului Women and Girls Empowered - WAGE, implementat de ABA ROLI Moldova și Centrul internațional pentru antreprenariat privat (Center for International Private Enterprise) și partenerii locali de implementare Centrul de Drept al Femeilor și Centrul de Antreprenariat și Politici Economice.

La Tiraspol a fost organizat Forumul Femeilor de Afaceri. Evenimentul a avut loc în ajunul Zilei Internaționale a Femeilor Antreprenoare și a fost evenimentul final al proiectului „Women Economic Empowerment” implementat de Asociația Industriilor Creative în cooperare cu Centrul de Drept al Femeilor, în cadrul proiectului „Dezvoltarea potențialului de export pe malurile Nistrului” (AdTrade), finanțat de Suedia și Regatul Unit și implementat de PNUD Moldova.

Forumul a reunit peste 100 de femei care își dezvoltă afacerile pe ambele maluri ale Nistrului.

„Activitatea de afaceri în rândul femeilor este una dintre cele mai eficiente modalități de a depăși sărăcia și de a promova dezvoltarea socio-economi-

că durabilă atât a comunităților mici, cât și a întregii țări. Antreprenoriatul este o garanție a creșterii calității vieții de familie, a indicatorilor de sănătate și a educației copiilor. De aceea sprijinim antreprenorii în toate privințele” – Olesya Lungu, director al Asociației Industriilor Creative.

8 vorbitoare - femei de succes în domeniile lor de activitate au împărtășit cu invitații forumului cele mai bune practici în construirea unei afaceri de succes.

Ai dreptul să trăiești în siguranță!

CINE SUNTEM NOI?

Centrul de Drept al Femeilor (CDF) este o organizație neguvernamentală înființată de un grup de femei-juriste din Moldova. CDF pledează pentru egalitate de șanse dintre femei și bărbați în viața publică și cea de familie și contribuie la prevenirea și combaterea violenței în familie și a violenței în bază de gen împotriva femeilor.

DATE DE CONTACT:

Centrul de Drept al Femeilor (CDF)
Str. M. Kogălniceanu, nr. 76
MD 2009, Chișinău,
Republica Moldova
Tel/fax: (+373) 22 811 999
Mobil: (+373) 68 855 050

Buletinul apare cu sprijinul financiar al Suediei și Fundației OAK

Linia verde - **080080000**
apel gratuit pentru consiliere juridică

PARTENERI:

